

การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ของสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ชวนพิศ อัตเนตร^{1*}

¹สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

*chuanpitsiri@npru.ac.th

บทคัดย่อ

การจัดการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ สาขาวิชาภาษาไทย ระดับปริญญาตรี ที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ ผลลัพธ์การเรียนรู้หรือสมรรถนะของบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย ควรมาจากข้อมูลการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ปัจจุบันเข้าที่มี อิทธิพลต่อบทบาทหน้าที่ของวิชาชีพ และควรสอดคล้องกับแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงอุดมศึกษาของชาติ บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ (Outcome - based education : OBE) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยมีสาระเกี่ยวกับความหมายของการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ แนวคิดพื้นฐานของการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ ทิศทางการปรับปรุงหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์ เพื่อใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (ค.บ.) ระดับปริญญาตรี โดยผลลัพธ์การเรียนรู้สุดท้ายของการเรียนการสอนควรสะท้อนให้เห็นถึงสมรรถนะการปฏิบัติการสอนภาษาไทย คือ การทำให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรซึ่งผลการเรียนรู้ที่สำคัญ คือ มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์วิชาภาษาไทย และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง มีทักษะการคิดขั้นสูง และมีสมรรถนะที่คาดหวังตามวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะการปฏิสัมพันธ์กับบุคคล และทักษะการสื่อสาร มีความเป็นวิชาชีพและมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยวิธีการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้วางแผนและออกแบบไว้ล่วงหน้า และควรกำหนดช่วงเวลาของการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละระดับ

คำสำคัญ : การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ สาขาวิชาภาษาไทย สมรรถนะ

Outcome-Based Education of Thai Program
Faculty of Humanities and Social Sciences,
Nakhon Pathom Rajabhat University

Chuanpitsiri Attanatra^{1*}

¹Thai Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Pathom Rajabhat University

*chuanpitsiri@npru.ac.th

Abstract

The outcome-based education of Thai program in Bachelor level which mainly focus on students' learning outcome, the Thai program graduates' learning outcome or competency should base on the information from the analysis of input factor affecting to profession role and conform to the National Higher Education Plan for change. The objective of this article was to present the Outcome-based education: OBE of the Bachelor of Education in Thai program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Pathom Rajabhat University which mainly about its meaning, basic concept, and aspect to revise the Bachelor of Education in Thai Program. The final learning outcome of teaching and learning should affect to Thai teaching competency that is the graduates achieve expecting learning outcome set in the curriculum including being omniscient and understanding in Thai subjects and related. In addition, they should have the related sciences with advanced thinking skills, expected profession competency, morality and ethics, personal interaction skill, communication skill, and professional, and 21st century skills by teaching and learning method must be consistent with the measurement and evaluation of learning outcomes that have been planned and designed in advance. The timing of achieving results should be established and learning at each level.

Keywords: Outcome-based education, Program in Thai, Competency

1. บทนำ

จากแนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับโลกยุคใหม่เป็นเป้าหมายสำคัญ ที่กำหนดไว้ในการพัฒนาข้อที่ 12 ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) [1] คือคนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณภาพตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม ที่เน้นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ดังนี้ 1) กำหนดมาตรฐานบัณฑิตใหม่ 2) พัฒนาหลักสูตรและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 3) พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้เป็นกลไกในระดับสถาบัน ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา และ 4) พัฒนาระบบการประเมินสมรรถนะบัณฑิตตามมาตรฐานบัณฑิต [2] ให้มีสมรรถนะเชิงวิชาการ และวิชาชีพเพื่อพัฒนาบัณฑิตฐานสมรรถนะ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ครบรอบ 5 ปี ในการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องการจัดการศึกษาตามการเปลี่ยนแปลงของระบบอุดมศึกษาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และในอนาคต

การปรับปรุงหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตโดยการมุ่งที่ผลลัพธ์เรียกว่า การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ (Outcome- Based Education) การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์จะช่วยในการส่งเสริมสมรรถนะทางวิชาชีพประกอบไปด้วยความรู้ ทักษะและความสามารถในการประยุกต์ใช้เพื่อต่อยอดเป็นสมรรถนะของบัณฑิต เป็นการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นความรู้ ความสามารถของผู้เรียนแบบเฉพาะเจาะจง โดยการกำหนดสมรรถนะและทักษะที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติและออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผลลัพธ์ที่ต้องการ [3]

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ (Outcome - based education : OBE) หลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยมีสาระเกี่ยวกับ ความหมายของการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ แนวคิดพื้นฐานของการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ ทิศทางการปรับปรุงหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์ เพื่อใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (ค.บ.) ระดับปริญญาตรี

2. ความหมายของการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของการศึกษามาที่มุ่งผลลัพธ์ตั้งแต่ระดับหลักสูตรจนถึง ระดับรายวิชาโดยการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ระดับหลักสูตร หมายถึง การจัดการศึกษาโดยการบริหารหลักสูตรที่มีการกำหนด ผลการเรียนรู้ โดยที่เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแล้ว ผู้เรียนต้องมีผลการเรียนรู้ที่สำคัญ คือ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และมีทัศนคติที่ดีต่อความเป็นวิชาชีพของตนเองมากกว่าการเน้นที่กระบวนการจัดการศึกษา [4] ส่วน การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ระดับรายวิชา หมายถึง การจัดการศึกษาที่ถูกรวบรวมโครงสร้างและกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลไว้เป็นอย่างดี ผู้สอนมีหน้าที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนและบรรลุผลการเรียนรู้ ได้แก่ ทักษะเฉพาะ ความรู้ และพฤติกรรมการเรียนรู้ [5] ที่ผู้สอนควรมุ่งเน้นที่จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลหรือบรรลุผลลัพธ์ตามที่เขาได้บอกกล่าวไว้ โดยมีการบอกกล่าวถึงสิ่งเหล่านี้ไว้แล้วอย่างชัดเจน

การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยมีหลักปรัชญาว่าการศึกษาควรจะมีจุดมุ่งหมายในการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถที่เฉพาะเจาะจงตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและสถาบัน เป็นการตั้งคำถามว่าผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจอะไรมากกว่าการตอบคำถามว่าผู้สอนได้สอนอย่างไร การจัดหลักสูตรแบบ มุ่งผลลัพธ์นี้ใช้ผลลัพธ์ที่หลักสูตรต้องการในการกำหนดกลยุทธ์ในการสอนประสบการณ์ในการเรียนรู้และวิธีการประเมินผล [6] ซึ่งมีลักษณะสำคัญ การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งผลลัพธ์ ได้แก่ การออกแบบหลักสูตรแบบย้อนกลับ (Backwards curriculum design) ผู้ออกแบบหลักสูตรต้องกำหนดเป้าหมายสุดท้ายของการจัดการเรียนการสอนและผลลัพธ์ที่ต้องการให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมเมื่อสำเร็จการศึกษา

จากความหมายดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์วิชาชีพ มีกฎเกณฑ์สำคัญ คือ การพัฒนาเนื้อหา ต่าง ๆ ในหลักสูตรและการประยุกต์ใช้กระบวนการเรียนรู้ โดยเป็นการศึกษาที่มุ่งสมรรถนะ (competency - based education) ที่เฉพาะเจาะจง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการตามบทบาทวิชาชีพและความต้องการของสังคม

3. แนวคิดพื้นฐานของการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์

แนวคิดของการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ที่ได้ถูกนำมาสร้างและพัฒนาหลักสูตรการศึกษา ในระดับมัธยมศึกษา และ ระดับอุดมศึกษา ตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 20 ต่อเนื่องมาถึงต้นศตวรรษที่ 21 นี้ จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่าแนวคิดพื้นฐานของการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์คือ การมุ่งเน้นผลผลิต (products) ที่ตัวผู้เรียน โดยที่กระบวนการจัดการเรียน การสอนต้องเน้นให้ผู้เรียนทุกคนมีการเรียนรู้จนเกิดความเข้าใจ ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ ที่จำเป็นตามหลักสูตร สามารถแสดงพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการประยุกต์ใช้ภูมิความรู้ในการปฏิบัติโดยต้องวางเป้าหมายสุดท้ายของการจัดการเรียน การสอนที่สำคัญ คือ ให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ (intended learning outcome) หรือ ผลการเรียนรู้ที่ได้คาดหวัง (expected learning outcomes) รวมทั้งผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในรายวิชา (course learning outcomes) และผลการ

เรียนรู้ในหลักสูตร (program learning outcomes) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าววิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต่าง ๆ ต้องมีความสอดคล้องกับวิธีการเรียนการสอน (teaching and learning methods) [7] ปรัชญาของการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์คือ การพัฒนาสมรรถนะรายบุคคลของผู้เรียน มีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่แสดงให้เห็นถึงสมรรถนะที่ถูกรวบรวมไว้สำหรับการเรียน ในแต่ละศาสตร์สาขา ในขณะที่การศึกษาสาขาภาษาไทย สมรรถนะหมายถึง การแสดงความสามารถตามบทบาทหน้าที่ของวิชาชีพครูและบทบาทหน้าที่ตามความต้องการของสังคม ตั้งแต่ระดับเริ่มต้นของการเรียนในหลักสูตรจนเรียนจบตามหลักสูตร [8]

การศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์คือกระบวนการศึกษาอย่างต่อเนื่องที่อยู่ภายในหลักสูตร กลยุทธ์การเรียนและการสอน และ เครื่องมือการวัดผลต่าง ๆ ที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง กระบวนการเรียนรู้แบบ OBE สามารถระบุได้ว่ามีสี่ขั้นตอนดังนี้

ขั้นวางแผน (การเขียนและทบทวนหลักสูตร) ผลลัพธ์จากการเรียนรู้รายวิชานั้นจะสอดคล้องกับ KMUTT QF (คือวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ของโปรแกรมและผลลัพธ์ต่าง ๆ ผ่านการเรียนรู้ตามขั้นตอนของโปรแกรมหรือ PLOs) หลักสูตร จะสะท้อนให้เห็นถึงกลยุทธ์ต่าง ๆ (แผนการเรียนรู้) เพื่อมุ่งให้สัมฤทธิ์ผล เช่นเดียวกับการวัดผล (การประเมิน)

ขั้นดำเนินการ (นำสิ่งที่เรียนไปใช้) คือการนำแผนการเรียนรู้และกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่ได้วางแผนไว้มาทำให้เกิดผล

ขั้นวัดและประเมินผล (การประเมิน) คือการนำเอากลยุทธ์ที่ได้วางแผนไว้มาวัดผลสัมฤทธิ์และวัตถุประสงค์ ของการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลนี้ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดผลลัพธ์ (ระยะประเมิน) ระยะประเมินนี้เป็นช่วงที่ เราจะได้รับผลตอบรับ (feedback)

ขั้นตอบสนอง/ขั้นพัฒนา (การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง) คือการระบุว่าสิ่งใดที่จำเป็นต้องรับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เป็นพื้นฐานของผลลัพธ์ใหม่ (new outcomes) หรือผลลัพธ์ใหม่ที่ได้รับการแก้ไขแล้ว (new revised outcomes) และเป็นวัตถุประสงค์ใหม่ ๆ (new objectives) เพื่อสามารถดูกระบวนการนี้ได้ จากหลักสูตรโปรแกรมหรือระดับของรายวิชา

4. ทิศทางการปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ตามแนวทาง Outcome - based education; OBE (สาขาวิชาภาษาไทย)

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567) เป็นหลักสูตรที่ปรับปรุงจากหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) ซึ่งการปรับปรุงหลักสูตรเป็นไปตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 โดยสาระสำคัญของการปรับปรุงหลักสูตรในครั้งนี้ ได้ปรับหลักสูตรแนวทาง เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการ ของผู้ใช้บัณฑิต และได้บัณฑิตที่มีความรู้ด้านวิชาการ และทักษะการปฏิบัติ ที่มีลักษณะเป็นบัณฑิตนักปฏิบัติที่ตรงตาม ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

ซึ่งสามารถสรุปเป็นกระบวนการเรียกว่า การเสริมสร้างให้ไปในทิศทางเดียวกัน (Constructive alignment) ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การประเมินผู้เรียนตามผลลัพธ์ที่คาดหวัง และการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน [9] ซึ่งในการพัฒนาต้องนำข้อมูลสำหรับการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์และออกแบบ สมรรถนะของบัณฑิตในแต่ละชั้นปีและสมรรถนะที่บัณฑิตเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (Program Education Objectives: PEOs) ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs) ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับรายวิชา (Expected Learning Outcomes : sub ELOs) เพื่อนำไปสู่ผลการ เรียนรู้ระดับรายวิชา (Course Learning Outcomes : CLOs)

การจัดทำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567) ได้รับความร่วมมือ จากอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ประจำ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาและ วิชาการหลักสูตร ให้ได้หลักสูตรที่มีมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต จากการสัมภาษณ์

การส่งแบบสอบถามความคิดเห็น จากผู้บริหาร คณะกรรมการประจำหลักสูตร ผู้สอน นักศึกษา อาจารย์ที่เลี้ยง ผู้ใช้บัณฑิต และศิษย์เก่า มาวิเคราะห์ผลกระทบ (Impact) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นำมาจัดลำดับความสำคัญ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามหลัก Power & Impact Grid ตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) มาวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญของหลักสูตร จากการสรุปความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder's need) ทั้งหมดมาจัดเรียงความสำคัญ ทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ และความต้องการที่สำคัญ โดยความต้องการที่สำคัญระดับต้น ๆ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่สำคัญ สาขาวิชาภาษาไทย (ค.บ.) นำมากำหนด PLO ที่ปรากฏในรายวิชาบังคับทั้งหมด ส่วนความต้องการที่สำคัญน้อยปรากฏในวิชาเลือก เพื่อกำหนด PLOs ของหลักสูตร สาขาวิชาภาษาไทย (ค.บ.) ได้ PLOs 8 ตัว โดยกระบวนการ PLO breakdown to KAS 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย (Knowledge) ทักษะพิสัย (Skill) และจิตพิสัย (Attitude) เพื่อนำมาเขียนคำอธิบายรายวิชา

PLO 1 อธิบายความรู้ความเข้าใจศาสตร์ด้านภาษาไทย

PLO 2 ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามบริบท

PLO 3 ออกแบบการจัดการเรียนการสอนด้านภาษาไทยและการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาไทยได้สัมพันธ์กับองค์ความรู้ และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

PLO 4 ปฏิบัติการสอนและปรับปรุงเกณฑ์ใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย

PLO 5 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ การสื่อสาร การแสวงหาความรู้ การจัดเก็บ การประมวลผล และการนำเสนองาน

PLO 6 แสดงออกซึ่งคุณธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

PLO 7 แสวงหาความรู้ใหม่ รู้เท่าทันสื่อ พร้อมยอมรับการเปลี่ยนแปลง

PLO 8 ส่งเสริมสนับสนุนตามท้องถิ่นด้วยความสามารถเฉพาะทางภาษาไทย

สู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง (Program Learning Outcomes : PLOs) จากการเขียน PLOs โดยทำการจัดกลุ่มของทั้ง 17 สมรรถนะ ตามแนวคิดแบบองค์รวม (ข้อสรุปจากการเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการในการออกแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ ระหว่างวันที่ 18-19 เมษายน 2566) [10] เมื่อสิ้นสุดการสอนในหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย (ค.บ.) บัณฑิตสามารถปฏิบัติได้ดังนี้

PLO 1 ความเป็นครูภาษาไทยมืออาชีพ

ปฏิบัติงานครูอย่างมืออาชีพ ครอบรู้บริบทของโรงเรียน บทบาทหน้าที่ครู และบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมและท้องถิ่น เข้าใจพลวัตของสังคมพหุวัฒนธรรม มีความสามารถในการปฏิบัติการทางอาชีพครูได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ครูสภากำหนด คิดนวัตกรรมบูรณาการในการปฏิบัติงานครู ด้วยใจรักศิลปะวัฒนธรรมอันดีงาม รักษาท้องถิ่น และรอบรู้ในเนื้อหาของสาขาวิชาเอกที่สอน

Sub PLO 1.1 นำศาสตร์และองค์ความรู้ทางภาษาไทยมาปฏิบัติงานครูอย่างมืออาชีพ

Sub PLO 1.2 บริหารจัดการชั้นเรียนได้ทันสมัย มีความยืดหยุ่นและหลากหลาย สามารถสื่อสารได้อย่างมีกลยุทธ์ สื่อสารได้ทุกสถานการณ์ ใช้ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยและภาษาอังกฤษอย่างคล่องแคล่ว ประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลในการแสวงหาความรู้ การจัดเก็บ การประมวลผลการนำเสนอและจัดการชั้นเรียนได้อย่างหลากหลาย เพื่อยกระดับการเรียนรู้ได้ทุกช่วงวัย

Sub PLO 1.3 เป็นนักนวัตกรรมการสอนและการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาไทย สามารถออกแบบการสอน การเรียนรู้ และปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย การประกันคุณภาพการศึกษา การวัดและประเมินผล บูรณาการศาสตร์การสอนได้อย่างสอดคล้อง เหมาะสม หลากหลาย และยืดหยุ่นกับสภาพผู้เรียนและบริบทชุมชนที่มีความแตกต่างกัน ใช้นวัตกรรมการสอนควบคู่กับการวิจัยเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริง

PLO 2 คุณลักษณะบัณฑิตครูภาษาไทย

มีความอดทน สู้งาน เป็นวิศวกรสังคม สามารถปรับตัวได้ทุกสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในสังคมพหุวัฒนธรรม

Sub PLO 2.1 พัฒนาตนเองอยู่เสมอ ใฝ่รู้ใฝ่เรียนทั้งภายในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รู้เท่าทันสื่อ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

Sub PLO 2.2 ปฏิบัติการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดบุคลิกภาพความเป็นครู ปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู รักและศรัทธาวิชาชีพครู สร้างแรงบันดาลใจ และมีจิตวิญญาณความเป็นครู

PLO 3 ครูภาษาไทยผู้มีส่วนร่วมในชุมชนท้องถิ่น

ดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมหรือชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น อันจะนำมาซึ่งความร่วมมือ ร่วมใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้เกิดความสำเร็จ

Sub PLO 3.1 ส่งเสริม สนับสนุนความเป็นท้องถิ่นด้วยความสามารถเฉพาะทางภาษาไทย

Sub PLO 3.2 ทำงานเป็นทีมและร่วมกิจกรรมในการพัฒนาวิชาชีพกับนักเรียน ครู ผู้บริหารผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ทำงานด้วยจิตอาสาและจิตสาธารณะ

Sub PLO 3.3 มีภาวะผู้นำและสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับครู บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครองชุมชน บริหารจัดการความขัดแย้ง ประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการปฏิบัติงาน

เพื่อให้เห็นพัฒนาการที่ชัดเจนสำหรับการออกแบบรายวิชา ของหมวดที่ 2 ในหลักสูตรปรับปรุงสาขาวิชาภาษาไทย พร้อมความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้ เมื่อสิ้นปีการศึกษา (Year Learning Outcomes; YLOs) ตามแผนการศึกษาตั้งแต่ปีที่ 1 จนถึงปีสุดท้ายตามลำดับ มีการประเมินผลผู้เรียนและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถตรวจสอบได้ว่า เมื่อผู้เรียนได้ศึกษาจบแต่ละชั้นปีแล้วผู้เรียนมีสมรรถนะ และบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ระบุตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายชั้นปี (Year Learning Outcomes, YLOs) ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายชั้นปี (Year Learning Outcomes, YLOs)

ชั้นปี	รายละเอียด	17 สมรรถนะ วิชาชีพครู มรภ.
ชั้นปีที่ 1 ใช้ภาษาไทยเพื่อ การสื่อสารได้ อย่างมี ประสิทธิภาพ รอบรู้งานครูและ บทบาทหน้าที่ครู	นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา หลักการ ทฤษฎีในศาสตร์ วิชาชีพครู วิชาเอก และวิชาทั่วไป สามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ ผ่านประสบการณ์ในชั้นเรียน และการฝึกปฏิบัติในสถานศึกษา รอบรู้งานครูและบทบาทหน้าที่ครู สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อ การศึกษาและสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษพื้นฐานได้วาง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และประยุกต์ใช้สื่อพัฒนาการเรียนรู้ ได้ มีปฏิสัมพันธ์กับครู ผู้ปกครองในชุมชนในขณะที่ไปฝึกปฏิบัติการใน สถานศึกษา สามารถทำงานเป็น แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในการ ปฏิบัติงาน มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมืองมีจิตอาสา และอดทน ขยันหมั่นเพียร	10 สมรรถนะ
ชั้นปีที่ 2 ออกแบบเนื้อหา ทางภาษาไทย และสามารถเป็น ผู้ช่วยครู	นักศึกษาสามารถอธิบาย และประยุกต์ใช้ศาสตร์วิชาชีพครู วิชาเอก วิชาทั่วไป สามารถเป็นผู้ช่วยครูในการปฏิบัติในสถานศึกษา ออกแบบ วางแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้ ช่วยครูประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัลใน การเรียนการสอน มีพัฒนาการในด้านการสื่อสารภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษในระดับที่สูงขึ้นจากชั้นปีที่ 1 มีจิตอาสา จิตสาธารณะ ช่วยครูในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ นำความรู้ด้านปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	11 สมรรถนะ

ตารางที่ 1 ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายชั้นปี (Year Learning Outcomes, YLOs) (ต่อ)

ชั้นปี	รายละเอียด	17 สมรรถนะ วิชาชีพครู มรภ.
ชั้นปีที่ 3 ออกแบบการจัดการเรียนการสอนการวิจัยทางภาษาไทยและเป็นผู้ช่วยสอน	นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ศาสตร์วิชาชีพครู วิชาเอก วิชาทั่วไป มาใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนและเป็นผู้ช่วยสอน มีบุคลิกภาพความเป็นครู รักและศรัทธาในวิชาชีพ มั่นคงทางอารมณ์ ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียน มีจิตอาสา จิตสาธารณะ อดทนสูงาน ประยุกต์ใช้ดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย สามารถสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ถ่ายทอดไปยังผู้อื่นได้ในระดับดี พัฒนาและผลิตสื่อเพื่อใช้ในการเรียนการสอน พัฒนาตนเองให้มีความรู้เป็นพลเมืองดี สามารถเลือกใช้ผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู	14 สมรรถนะ
ชั้นปีที่ 4 ปฏิบัติหน้าที่สอนภาษาไทยในสถานศึกษาและใช้กระบวนการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาการสอนภาษาไทย	นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ศาสตร์วิชาชีพครู วิชาเอก วิชาทั่วไป มาใช้ในการสอนภาษาไทย มีบุคลิกภาพความเป็นครู รักและศรัทธาในวิชาชีพครู ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียน สามารถทำงานเป็นทีมและบริหารจัดการความขัดแย้ง มีจิตอาสา จิตสาธารณะ อดทนสูงาน ประยุกต์ใช้ดิจิทัล นำ AI มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สามารถสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ถ่ายทอดไปยังผู้อื่นได้อย่างคล่องแคล่ว พัฒนาและผลิตสื่อเพื่อใช้ในการเรียนการสอนได้ ให้คำปรึกษา แนะนำและช่วยเหลือผู้อื่นได้ สามารถออกแบบและพัฒนาลัทธิสูตรเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน พัฒนาตนเองให้มีความรู้เป็นพลเมืองดี สามารถสร้างนวัตกรรมและวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครูอย่างมืออาชีพ	14 สมรรถนะ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังรายชั้นปี (Year Learning Outcomes, YLOs) นำมาแผนที่หลักสูตร (Curriculum Mapping) ต้องครอบคลุม Outcome ช่วยกำกับแนวทางระหว่างผลการเรียนรู้ระดับวิชา ให้สอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหา นอกจากนี้ยังช่วยในการวางแผนหลักสูตรตามลำดับความยากง่ายของรายวิชา [CLC] Comes Learning Outcome ของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567)

5. บทสรุป

จากการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีขั้นตอนเบื้องต้นสำหรับการจัดการทำหลักสูตรตามแนวทาง OBE จากการวิเคราะห์ stakeholders ที่สำคัญของหลักสูตร ความต้องการจำเป็นของผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า อาจารย์ ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ และการสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่สำคัญของหลักสูตร รวมทั้ง (3R8C)

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ความต้องการของ SH ทั้งหมด จัดเรียงความสำคัญ ทั้ง SH ที่สำคัญและความต้องการที่สำคัญ โดยความต้องการที่สำคัญระดับต้นๆ ของ SH ที่สำคัญต้องนำมากำหนด PLO และปรากฏในรายวิชาบังคับทั้งหมด ส่วนความต้องการที่สำคัญน้อยให้ไปปรากฏในวิชาเลือก (เป็นวิธีการได้มาซึ่งสมรรถนะที่จำเป็น)

ขั้นตอนที่ 3 กำหนด PLOs ของหลักสูตร ซึ่งการออกแบบ PLO อาจเริ่มจาก subject specific PLO, SS ก่อน แล้วไปใช้ในการออกแบบรายวิชาจากนั้นค่อยกลับมากำหนด generic specific, GS อีกครั้ง ,PLOs ต้องมีทั้ง SS และ GS รวมทั้งตอนออกแบบรายวิชา PLOs ทุกข้อต้องมีรายวิชาบังคับรองรับ

ขั้นตอนที่ 4 ออกแบบรายวิชาตาม PLOs กับมาตรฐานการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ PLO บางข้อ ในกลุ่ม generic specific PLO จึงไม่จำเป็นต้องทำ Backward (BCD) เพราะปรากฏตอนทำ subject specific PLO แล้ว

ขั้นตอนที่ 5 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ PLOs กับมาตรฐานการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์ความสอดคล้องของ PLOs กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพิจารณาว่า PLOs ที่กำหนดตอบสนอง SH ครบทุก SH ที่สำคัญที่วิเคราะห์ไว้ตั้งแต่ต้น

ขั้นตอนที่ 7 ทำ Mapping รายวิชา และ Mapping ระหว่าง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ 4 ด้าน กับรายวิชา

การผลิตบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย (ค.บ.) จำเป็นต้องใช้ศาสตร์และศิลป์และศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้องในการประกอบวิชาชีพ การผลิตบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย (ค.บ.) จำเป็นต้องพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนทุกคนมีการเรียนรู้ มีความเข้าใจ ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่สำคัญและจำเป็นในการปฏิบัติ ตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีทักษะทางปัญญา มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และแสดงพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความสามารถในการประยุกต์ใช้ภูมิความรู้ และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ การจัดการศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย (ค.บ.) จึงควรมุ่งผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียนและวางเป้าหมายสุดท้ายของการจัดการศึกษาไว้ที่การทำให้ผู้เรียนสามารถบรรลุผลการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ซึ่งต้องมีการกำหนดผลการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า ทั้งผลการเรียนรู้รายวิชาและผลการเรียนรู้ในหลักสูตร โดยวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต่างๆ ต้องมีความสอดคล้องกับวิธีการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษา

6. เอกสารอ้างอิง

- [1] Office of the National Economic and Social Development Council, Office of the Prime Minister. (2022). **The Thirteenth National Economic and Social Development Plan (2023-2027).**(In Thai)
- [2] Vichai Reutrakul. The Second Notification of the Higher Education Commission on **Guidelines for National Tertiary Education. with the Qualification Framework, 2011.** (In Thai)
- [3] Premalatha, K. (2019). Course and program outcomes assessment methods in outcome-based education: A review. *Journal of Education*, 199 (3), 111-127.
- [4] Harden, R. M., Davis, M. H., & Crosby, J. R. (1997). The new Dundee medical curriculum: A whole that is greater than the sum of the parts. *Medical Education*, 31, 264-271.
- [5] Sessums, C.D. (2016). What is OBE: Unboxing outcomes-based education. Retrieved from <https://www.d2l.com/blog/what-is-obe/> Singh, M., & Ramya, K. R. (2011). Outcome based education. *International Journal Nursing Education*, 3 (2), 87-91.
- [6] Gurukkal, R. (2020). Outcome- based education: An open framework. *Higher Education for the Future*, 7 (1), 1-4. doi:10.1177/2347631119886402.
- [7] Keating, S. (2011). *Curriculum development and evaluation in nursing*. New York: Springer.
- [8] Kim, S. S., Sun, H., & Kang, N. (2015). Meeting Planners' Competency, Motivation, and Benefits: The Case

of Korea. *Journal of Convention & Event Tourism*, 16 (1), 61-89.

[9] Thadakant, S. (2020). Outcome based education and AUN- QA. In T. Thongswas (Chair), OBE Workshop (Symposium). Chiang Rai College.

[10] Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University. (18-19 April, 2023). **Curriculum Design and Outcome-based Learning Workshop**. Classic Kameo Hotel, Phra Nakhon Si Ayutthaya. (In Thai)